

Eva Muchová
Marek Kálovec

FINANČNÉ A HOSPODÁRSKE KRÍZY VO SVETLE EKONOMICKEJ TEÓRIE ¹

Abstract: *The paper is dedicated to current issues of financial and economic crises. In the first part the main approaches to crisis in different economic thoughts are presented – classical economics, Keynesianism, the Austrian School of Economics, monetarism and a typology of financial crises – general model of crisis, currency crisis, banking crisis, contagion and debt crisis as well. In the next chapter fundamental factors causing the crisis – bubbles on credit and assets market (Austrian School, Schumpeter), changes in consumer behaviour (Rothbard), asymmetric information (Mishkin) and vulnerability, awareness and fear (Dornbusch) are analyzed. Crises used to spread to other countries caused by different transmission mechanisms. This issue is analyzed in the fourth section. In the last part of the paper theoretical approaches to current financial crisis are introduced. Global crisis has created a room for economic theory and economic reality confrontation, and moreover it allows verifying fundamental paradigms of current macroeconomic theory.*

Keywords: *financial crisis, currency crisis, banking crisis, contagion crisis, debt crisis, effective markets, capitalism, moral hazard, adverse selection, fundamental factors of crisis, global financial system, regulation, deregulation*

JEL: B, E 32, F 34, G 01

Úvod

Súčasná situácia vo svetovej ekonomike, ktorej prejavy pociťujeme od roku 2008, možno vytvára mnoho otázok prečo ekonomická veda neupozorňovala na blížiaci sa problém na realitnom trhu v USA a z toho vyplývajúce konzekvencie pre globálny finančný systém. Nie je však celkom pravdou tvrdenie, že predstavitelia ekonomickej vedy neupozorňovali na hroziace nebezpečenstvo vypuknutia globálnej finančnej krízy. Treba pripomenúť, že v roku 2005 profesor financií Raghuram Rajan upozornil na stretnutí najvýznamnejších ekonómov a politikov v Jackson Hole

¹ Tento príspevok vznikol s podporou grantovej agentúry VEGA v rámci projektov č.1/0440/10 a č.1/0761/12 Alternatívne prístupy k meraniu sociálno-ekonomického rozvoja (v kontexte Stratégie 2020 a ponaučení z globálnej finančnej krízy).